

Stichting Almere Speciaal

Jaarrekening 2015

Ter identificatie

Inhoudsopgave

BESTUURSVERSLAG	3
Algemene informatie	3
Bestuur	3
Raad van Toezicht	4
Beleid	4
Personeelsbezetting	5
Financiën	6
JAARREKENING	12
Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling	12
Balans (na resultaatverdeling)	15
Staat van baten en lasten	16
Kasstroomoverzicht	17
Toelichting op de balans	18
Toelichting op de staat van baten en lasten	23
Verplichte toelichting	26
OVERIGE GEGEVENS	30
Niet uit de balans blijvende verplichtingen	30
Gebeurtenissen na balansdatum	30
Voorstel bestemming resultaat 2015	30
Ondertekening	31
Gegevens over de rechtspersoon	32
Controleverklaring van de onafhankelijke accountant	33

Bestuursverslag

Algemene informatie

Stichting Almere Speciaal is in 2009 opgericht door de vier besturen die traditionele en experimentele voorzieningen voor speciaal onderwijs in Almere in stand hebben gehouden. Dit zijn stichting De Kleine Prins uit Baarn (met een Almeerse afdeling van mytylschool de Trappenberg), stichting Mozarthof uit Hilversum (met een vso-afdeling voor zmlk in Almere), stichting Almeerse Scholen Groep (met de experimentele voorzieningen de Weerga en Bongerd) en stichting Eduvier uit Lelystad (met cluster-4 vso-scholen Nautilus en Aquarius). Sinds augustus 2010 is het personeel formeel in dienst gekomen van de stichting.

De volgende scholen behoren tot de stichting:

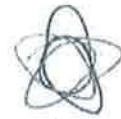
- Olivijn: cluster 3 SO
- Aventurijn: cluster 3 VSO
- De Bongerd: cluster 4 (ZMOK en psychiatrie)
- De Strengerd: cluster 4

Bestuur

Per mei 2013 wordt het bestuur van Almere Speciaal gevormd door één bestuurder, de heer R. Pet. De bestuurder van de coöperatie Passend Onderwijs Almere (en de daarbinnen opererende samenwerkingsverbanden voor zowel het Primair Onderwijs als het Voortgezet Onderwijs) is tevens de directeur-bestuurder van Almere Speciaal.

Per mei 2013 wordt de raad van toezicht van Almere Speciaal gevormd door dezelfde personen die de ledenraad van de genoemde coöperatie vormen.

Het lidmaatschap van Almere Speciaal aan de coöperatie leidt ertoe dat Almere Speciaal in de Algemene Ledenvergadering wordt vertegenwoordigd door de directeur regie & bedrijfsvoering, de heer A. van Tok (per 1 augustus 2014). Per 1 augustus 2014 wordt de directie gevormd door de directeur-bestuurder en de directeur regie & bedrijfsvoering. Datzelfde geldt voor de andere entiteiten binnen Passend Onderwijs Almere. De schoolleiding van de Aventurijn is in handen van de heer A. van Veenendaal, van de Olivijn is in handen van mevrouw H. van den Berg en van de Bongerd/Strengerd is in handen van mevrouw H. Pet. Elke schoolleider werkt binnen een vastgestelde managementopdracht, met een vastgestelde formatie en budget.

Raad van Toezicht

In 2015 heeft de raad van toezicht zich in een vijftal vergaderingen op de hoogte gesteld van de inhoudelijke resultaten van Almere Speciaal, de resultaten van de gevoerde bedrijfsvoering en het financieel beleid. Het beleid en beheer is gevoerd door de bestuurder en directie van Almere Speciaal.

Onder meer de jaarrekening 2014 (juni 2015), de begroting 2016 (december 2015) en het financieel meerjarencader zijn door de raad van toezicht behandeld en waar nodig vastgesteld en/of goedgekeurd. Een en ander is voorbereid door de audit commissie zoals die is gevormd door de raad van toezicht.

Het kader voor de relatie tussen bestuur en raad van toezicht is vastgelegd in de statuten van Almere Speciaal en in een toezichtkader dat in november 2013 is vastgesteld door de ledenraad van genoemde coöperatie en is overgenomen door de raad van toezicht.

De raad van toezicht kent een onafhankelijke voorzitter. Leden zijn dezelfde personen welke lid zijn van de ledenraad van de coöperatie Passend Onderwijs Almere. Van deze coöperatie zijn alle schoolbesturen in Almere lid. De raad van toezicht bestaat uit de volgende personen die de navolgende portefeuillevverdeling zijn overeengekomen:

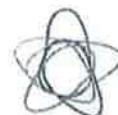
• de heer M. Denters	Onafhankelijk Voorzitter en Personeel
• mevrouw I. Verheggen	Financiën en Kwaliteit / audit commissie
• de heer M. Eijgenstein	Personeel
• de heer K. Oosterbaan	Financiën / audit commissie
• mevrouw S. van Rijnbach	Kwaliteit
• mevrouw T. Kruijer	Kwaliteit

Beleid

Het onderwijsbeleid van Almere Speciaal is op hoofdlijnen beschreven in het zogenoemde SAS-plan dat in november 2012 is vastgesteld voor de planperiode tot 2017. Dit meerjarencplan is opgesteld vanwege toenmalige knelpunten in de financiële situatie van Almere Speciaal en een noodzakelijke verbetering van de onderwijskwaliteit. Inmiddels is voor Almere Speciaal een stabiele situatie bereikt waarin onderwijskwaliteit, veiligheid op de scholen en een verantwoorde bedrijfsvoering samengaan. Voor het vierde jaar in successie is een positief financieel resultaat gerealiseerd en er is wederom vooruitgang geboekt in de onderwijskwaliteit en in de samenwerking met jeugdzorgorganisaties. Ook de schoolvoorziening Bongerd/Strengerd heeft in 2015 een basisarrangement van de rijksinspectie gekregen.

Een en ander heeft in 2015 geleid tot een herijking van het oorspronkelijke SAS-plan. Almere Speciaal werkt vanaf het schooljaar 2015-2016 binnen het in 2015 vastgestelde Onderwijsplan van de Coöperatie Passend Onderwijs Almere, waarin de uitgangspunten van het SAS-plan zijn geborgd.

In het plan zijn het onderwijsmodel en het ontwikkelpad voor de te onderscheiden scholen van Almere Speciaal opgenomen. Het INK-model is als basis gekozen voor de verantwoordingscyclus. Voor elke school zijn succes bepalende factoren geformuleerd op de onderdelen inhoud, kwaliteit, samenwerking, personeel en bedrijfsvoering. Dit is de basis voor de interne managementcyclus. Elke schoolleider heeft een ontwikkel- en onderwijsopdracht en een formatie en budget om die opdracht te realiseren. De voortgang en de ontwikkelingen worden in het managementgesprek besproken tussen bestuur en schoolleider. Zaken als onderwijskwaliteit, ontwikkeling van onderwijs-zorg-arrangementen, de positie binnen het dekkend aanbod in Almere en de inzet van formatie en middelen komen in deze gesprekken aan de orde. Waar nodig wordt bijgestuurd en worden resultaten in kaart gebracht .

Op een tweetal scholen is per 1 januari 2015, vooruitlopend op de veranderende wet- en regelgeving op het gebied van de jeugdzorg en passend binnen het beleid van Passend Onderwijs Almere, een samenwerking aangegaan met één of meerdere jeugdzorginstellingen. Met ingang van het schooljaar 2015-2016 zijn verschillende onderwijs-zorg-arrangementen ingericht en operationeel; bij de Bongerd/Strengerd zal dit in de loop van schooljaar 2016-2017 worden ingevuld. Inmiddels is duidelijk dat de financiële borging van dit aanbod nog onvoldoende is uitgewerkt in de samenwerking met gemeente en jeugdzorgpartners. Voor de continuïteit is dit wel een voorwaarde. Aangezien de inrichting van deze voorzieningen mede op verzoek van het samenwerkingsverband plaatsvindt, is deze mede risicodragend.

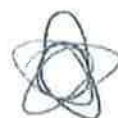
In het kader van het toekomstige inspectiekader heeft het bestuur ingezet op de ontwikkeling van een kwaliteitsinstrument voor haar scholen. Dit kwaliteitsinstrument is door partners binnen de coöperatie in afstemming met BMC ontwikkeld. Op alle scholen heeft een (zelf)evaluatie plaatsgevonden. Aanbevelingen vanuit deze evaluatie zijn verwerkt in het jaarplan 2016-2017.

Voor de onderwijsvoorzieningen van Almere Speciaal is de gebruikelijke interne klachtenregeling van toepassing voor ouders en leerlingen. Uiteraard is daarbij de schoolleiding in eerste instantie verantwoordelijk voor de afhandeling. Betrokkenen kunnen zich binnen de regeling ook wenden tot het bestuur of tot de klachten commissie. Voor Almere Speciaal is ook de klokkenluidersregeling Passend Onderwijs Almere van toepassing verklaard in 2015.

Personeelsbezetting

Per ultimo 2015 bedraagt de bezetting van Almere Speciaal 81,1 fte gevormd door 112 medewerkers. Over 2015 bedroeg het kort ziekteverzuim 1,79% en het lang ziekteverzuim 9,18%.

Naast de formatie in dienst bij Almere Speciaal is gebruik gemaakt van de inhuur van medewerkers via andere partijen.

Financiën

De onderwijsinspectie heeft op grond van de financiële resultaten en de te geringe solvabiliteit in de jaren tot en met 2011, in 2012 eenzijdig besloten om Almere Speciaal onder verscherpt financieel toezicht te plaatsen. Hoewel met het SAS-plan en het daarin vervatte financieel meerjarencenario naar mening van het bestuur voldoende vertrouwen bestaat in de continuïteit van Almere Speciaal, is vanaf dat moment voorzien in de informatiebehoefte van de onderwijsinspectie. Het bestuur van Almere Speciaal is van mening dat, na behaalde financiële en inhoudelijke resultaten over 2013, 2014 en 2015, er geen reden is om twijfel te houden aan de continuïteit van Almere Speciaal. De onderwijsinspectie is laatstelijk voorzien van de begroting voor 2016.

In april 2016 is van de onderwijsinspectie het "Conceptrapport financieel continuïteitsonderzoek" ontvangen. Op basis van de resultaten van dit onderzoek wordt het basis financieel toezicht van kracht voor Almere Speciaal en is hiermee het verscherpt toezicht opgeheven. Het bestuur kan zich vinden in dit standpunt van de onderwijsinspectie.

Over 2015 is een positief financieel resultaat behaald van € 482.746. Als gevolg van de toevoeging van het financieel resultaat aan het eigen vermogen, neemt het eigen vermogen toe en bedraagt € 1.273.913 per ultimo 2015. De positieve ontwikkeling van 2013 en 2014 (resp. positief resultaat van € 459.199 en € 81.178) is daarmee doorgezet. Daarmee is een voldoende financiële reserve gerealiseerd, hetgeen vooral een verdienste is van de wijze waarop medewerkers en schoolleiding het SAS-plan hebben uitgevoerd. De huidige financiële reserve biedt voldoende zekerheid en een verdere groei is niet nodig mits ook in de komende jaren de beschikbare financiële middelen kaderstellend zijn voor de bedrijfsvoering van Almere Speciaal. Samen met de inmiddels financieel en inhoudelijk stabiele bedrijfsvoering is ruimte ontstaan voor onderwijsvernieuwing en voor het investeren in onderwijskwaliteit.

Opbrengsten

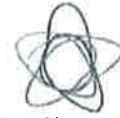
In totaal zijn de rijksvergoedingen (€ 6.225.733) € 627.133 hoger uitgekomen dan begroot. Dit heeft meerdere oorzaken.

De ontvangen rijksvergoeding lumpsum (€ 4.914.010) is hoger dan begroot als gevolg van een wijziging in de bekostigingssystematiek vanaf schooljaar 2015-2016 (van lumpsum bekostiging naar een verdeling tussen basis- en zware ondersteuning).

De materiële vergoeding (€ 753.752) is hoger dan begroot als gevolg van het overdragen van het buitenonderhoud per 1-1-2015 aan de scholen. Tevens is een eenmalige extra bekostiging ontvangen voor het buitenonderhoud van € 122.018. Voor de bekostiging voor het buitenonderhoud is een bestemde reserve gevormd.

Om de groei van het leerlingaantal tussen 2014 en 2015 in het SO op te vangen (circa 40 leerlingen) heeft het samenwerkingsverband PO € 111.667 extra middelen toegekend naast de wettelijk verplichte groeiregeling van € 46.101.

De ontvangen AWBZ-middelen (€ 88.000) waren voor €40.000 begroot onder de overige opbrengsten.

Met ingang van schooljaar 2015-2016 is zowel de Aventurijn als de Olivijn gestart met een onderwijs-zorg-arrangement. Binnen de Olivijn is in 2014-2015 een pilot gedraaid en voor deze leerlingen wordt reeds bekostiging ontvangen van OCW. Het samenwerkingsverband VO heeft € 26.667 bijgedragen voor de instroom van leerlingen in het onderwijs-zorg-arrangement op de Aventurijn. De gemeente Almere heeft in totaal een bijdrage van € 56.000 toegezegd voor de gezamenlijke arrangementen (onder overige overheidsbijdragen).

De overige baten (€ 317.630) vallen hoger uit dan voorzien. De samenwerking met diverse partners uit andere disciplines waaronder jeugdzorg leidt ertoe dat er meer ruimten tegen vergoeding in medegebruik worden gegeven binnen de schoolgebouwen van Almere Speciaal. Overigens staan hier tegenover de reguliere uitgaven voor gebouwbeheer en –onderhoud. Tevens zijn de inkomsten uit detachering hoger dan verwacht en zijn er inkomsten uit time-out middelen voor leerlingen van de Bongerd.

Kosten

De totale personele lasten (€ 5.191.381) komen fors hoger uit dan het begrote niveau (€ 4.878.100). Dit heeft te maken met de groei van het leerlingaantal in schooljaar 2015-2016 en de ontwikkeling van onderwijs-zorg-arrangementen op Aventurijn en Olivijn. De kosten over de periode januari-juli 2015 liggen in lijn met de begroting. De formatie uitbreiding (circa 9,0 fte) met ingang van schooljaar 2015-2016 heeft geleid tot een afwijking van € 250.000 op de begroting. Deze extra personeelskosten zijn passend binnen de formatieplannen voor 2015-2016.

De kosten voor nascholing (€ 100.966) zijn € 54.566 hoger dan begroot. Binnen Bongerd/Strengerd is een speciaal traject gelopen met Bijzonder Jij om de kwaliteit van het onderwijs te verbeteren. Dit heeft er aan bijgedragen dat in december een basisarrangement is behaald. Daarnaast is extra geïnvesteerd in de nascholing van medewerkers en schoolleiding.

In de uitgaven voor 2015 zijn de kosten voor bestuur en staf verwerkt conform de regeling "samenwerkingsovereenkomst kosten voor gemene rekening". Het aandeel van Almere Speciaal in de werkelijke kosten voor bestuur en staf bedraagt € 214.921 (zijnde 20%). De bestuur- en stafkosten zijn toegerekend aan personeelskosten, huisvestingskosten en overige lasten. Deze presentatie is een direct gevolg van de richtlijnen voor de jaarrekening (DUO). Ten einde de vergelijkbaarheid te vergroten zijn ook de kosten in de begroting op deze basis toegerekend aan de diverse onderdelen.

De totale uitgaven voor huisvesting (€ 513.955) komen licht hoger uit dan voorzien (€ 490.500). Positief is dat de kosten voor gas, water en elektra € 39.991 lager uitvallen dan begroot. De kosten voor jaarlijks/klein onderhoud (€ 164.939) zijn € 44.939 hoger dan begroot. In 2015 is extra geïnvesteerd in veiligheid en voorzieningen zoals brandpreventie en zijn extra middelen uitgegeven om het onderhoud van de panden op peil te brengen.

Binnen de overige instellingslasten (€ 390.927) is een overschrijding van € 43.927 zichtbaar. In 2014 heeft de Aventurijn een ESF-project afgesloten en hiervoor circa € 75.000 ontvangen. De Aventurijn heeft in 2015 de mogelijkheid gekregen om een groot deel van deze middelen te besteden aan nieuwe leermiddelen. Dit zorgt voor een extra kostenpost van € 54.285.

Financiële positie

Na resultaatbestemming kan de financiële positie van de stichting als volgt worden weergegeven.

Vermogensbeheer	Ondergrens	Bovengrens	SAS 2015	SAS 2014
Solvabiliteit	30%	Geen	64,5%	39,0%
Kapitalisatiefactor	Geen	60%	29,7%	33,0%

Budgetbeheer	Ondergrens	Bovengrens	SAS 2015	SAS 2014
Liquiditeit	0,5	1,5	2,6	1,5
Rentabiliteit	0,0%	5,0%	7,3%	1,3%

Berekening van de kengetallen

Solvabiliteit = Eigen vermogen / Totaal passiva x 100%

Kapitalisatiefactor = Totaal vermogen / Totale baten (Incl. financiële baten) x 100%

Liquiditeit = Vlottende activa / Kortlopende schulden

Rentabiliteit = (Resultaat / Totale baten + rentebaten) x 100%

Hoewel de stichting geen formeel treasurystatuut heeft, zijn de bepalingen krachtens de "Regeling beleggen en belenen door instellingen voor onderwijs en onderzoek 2010" in acht genomen. De liquide middelen van de stichting zijn ondergebracht op meerdere Rabobankrekeningen en zijn dagelijks opvraagbaar.

Begroting 2016

Voor 2016 is een begroting vastgesteld met een verwacht positief resultaat van € 122.000. Het stabiliserende leerlingenaantal (begroot 340) en de daaruit voortkomende stabilisatie van de rijksbekostiging, zijn de belangrijkste reden voor dit verwachte positieve resultaat.

Voor het overige is het beeld van de begroting 2016 overeenkomstig die van de bedrijfsvoering over 2015.

Continuïteitsparagraaf

Voor het meerjarenperspectief is eind 2015 een meerjarenbegroting voor Almere Speciaal opgesteld, waarbij is uitgegaan van de begroting 2016 en een zich stabiliserend leerlingenaantal.

Verwachte ontwikkeling leerlingenaantal

	1-10-2015 (real)	1-10-2016	1-10-2017	1-10-2018
Aantal leerlingen SO	168	168	168	168
Aantal leerlingen VSO	171	172	172	172
Totaal aantal leerlingen	339	340	340	340

Met de komst van passend onderwijs kunnen meer leerlingen onderwijs volgen op reguliere scholen. Hierdoor heeft een verschuiving plaatsgevonden tussen (V)SO, SBO en regulier. De verwachting is dat het aantal leerlingen in Almere dat gebruik maakt van het (V)SO zich nu stabiliseert, waarbij nog wel een daling in het VSO wordt verwacht welke in mindere mate invloed heeft op het leerlingaantal van Almere Speciaal. Als gevolg van de verschuivingen is de populatie leerlingen, die gebruik maakt van het (V)SO, zwaarder geworden. Leerlingen die voldoende hebben aan een lichtere vorm van ondersteuning vinden nu een plaats in het SBO/regulier onderwijs.

Inmiddels is een samenwerkingsovereenkomst aangegaan met Fornhese. De kliniek biedt plaats aan 16 PO en 16 VO leerlingen. Deze leerlingen wordt onderwijs aangeboden door Bongerd/Strengerd. Dit zal leiden tot een groei van gemiddeld 24 leerlingen. Gestreefd wordt deze samenwerking budgetneutraal vorm te geven.

Verwachte personele bezetting

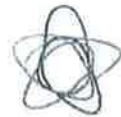
	2015(real)	2016	2017	2018
Bestuur/management	5,6	5,6	5,6	5,6
OP	39,7	40,7	40,7	40,7
OOP	39,3	38,5	38,1	38,1
Personele bezetting in FTE	84,6	84,8	84,4	84,4
Waarvan Inhuur	3,5	3,1	3,1	3,1

De gemiddelde personele inzet in 2015 is 79,5 FTE. Met ingang van schooljaar 2015-2016 is het aantal leerlingen gestegen en is gekozen voor de inrichting van onderwijs-zorg-arrangementen op Aventurijn en Olivijn. Dit heeft geleid tot een groei van de inzet van FTE's naar 84,6.

In 2016 gaat ook Bongerd/Strengerd starten met een onderwijs-zorg-arrangement wat leidt tot extra inzet van personeel. Tegelijkertijd wordt gewerkt aan een kwaliteitsverbetering op deze school die op termijn gaat zorgen voor een meer passende (lagere) inzet van personeel.

Verwachte balansen

	2015(real)	2016	2017	2018
Activa				
Vaste activa				
Materiële vaste activa	278.343	318.243	335.143	311.043
Totaal vaste activa	278.343	318.243	335.143	311.043
Vlottende activa				
Vorderingen	605.120	605.120	605.120	605.120
Liquide middelen	1.090.804	1.172.904	1.336.904	1.550.104
Totaal vlottende activa	1.695.924	1.778.024	1.942.024	2.155.224
Totaal activa	1.974.267	2.096.267	2.277.167	2.466.267

	2015(real)	2016	2017	2018
Passiva				
Eigen vermogen				
Algemene reserve	1.019.453	1.080.553	1.186.653	1.308.753
Bestemmingsreserve 1 ^e inrichting	51.460	51.460	51.460	51.460
Bestemmingsreserve buitenonderhoud	203.000	263.900	338.700	405.700
Eigen Vermogen	1.273.913	1.395.913	1.576.813	1.765.913
Voorzieningen	46.000	46.000	46.000	46.000
Kortlopende schulden	654.354	654.354	654.354	654.354
Totaal passiva	1.974.267	2.096.267	2.277.167	2.466.267

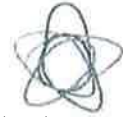
Gezien de opbouw van de vorderingen en de kortlopende schulden (geen bijzondere posten) worden de bedragen van 2015 als representatief gezien en meegenomen naar volgende jaren.

Toevoeging aan de bestemmingsreserve buitenonderhoud wordt vastgesteld aan de hand van de ter beschikking gestelde middelen door DUO minus gemaakte kosten volgens het jaarlijks onderhoudsplan.

Verwachte resultatenrekeningen

	2015(real)	2016	2017	2018
Baten				
Rijksbijdragen	6.225.733	6.182.600	6.402.900	6.402.900
Overige overheidsbijdragen	92.217	282.700	270.700	270.700
Overige baten	317.630	408.800	200.600	200.600
Totaal baten	6.635.580	6.874.100	6.874.200	6.874.200
Lasten				
Personeelslasten	5.191.381	5.695.100	5.669.500	5.669.500
Afschrijvingen	59.460	63.100	66.100	69.500
Huisvestingslasten	513.955	556.200	520.000	508.400
Overige lasten	390.927	441.200	441.200	441.200
Totaal lasten	6.155.723	6.755.600	6.696.800	6.688.600
Saldo baten en lasten	479.857	118.500	177.400	185.600
Financiële baten	2.889	3.500	3.500	3.500
Resultaat	482.746	122.000	180.900	189.100

Bij het opstellen van de meerjaren resultaten is uitgegaan van een stabiel leerlingaantal. De groei in rijksbijdragen heeft zijn oorzaak in de groei van het leerlingaantal tussen 2014 en 2015. Het lagere aantal leerlingen in 2014 heeft nog deels zijn weerslag in 2016. In 2015 is eenmalig een bijzondere bekostiging voor het buitenonderhoud ontvangen (€ 122.018) als onderdeel van de rijksbijdragen.

In 2015 is gestart met onderwijs-zorg-arrangementen op Aventurijn en Olivijn. In 2016 gaat ook de Bongerd/Strengerd starten met een dergelijk arrangement. Voor het onderwijsdeel in de onderwijs-zorg-arrangementen is onvoldoende dekking vanuit de middelen van OCW als gevolg van de kleine groeps grootte, die voor deze leerlingen noodzakelijk is. Om de tekorten te dekken is de gemeente gevraagd een jaarlijkse bijdrage te leveren van € 240.000, welke is verantwoord onder de overige overheidsbijdragen. Inmiddels is gebleken dat deze bijdrage niet geleverd gaat worden door de gemeente en dat er afspraken gemaakt moeten worden met de zorgverlener om tot een financieel haalbaar arrangement te komen.

Zoals reeds genoemd is er een groei in leerlingaantal geweest tussen 2014 en 2015. Dit leidt tot een tekort in bekostiging in schooljaar 2015-2016. De samenwerkingsverbanden PO (2016: € 196.000) en VO (2016: € 37.000) hebben hiertoe extra middelen beschikbaar gesteld.

Ondanks de duidelijk stabiele inzet van personeel in 2015 en verdere jaren zijn de kosten vanaf 2016 fors hoger dan in 2015. Dit heeft te maken met de stijging van het aantal FTE's vanaf schooljaar 2015-2016. Gemiddeld is in 2015 79,5 FTE ingezet tegen circa 84,5 FTE in navolgende jaren.

De medegebruikers van de scholen stellen extra eisen aan de veiligheid en de faciliteiten van het gebouw. Hiertoe zijn de kosten in 2016 verhoogd met 10% om onvoorziene uitgaven te dekken.

Almere Speciaal wil blijven investeren in onderwijskwaliteit en –vernieuwing. Het bestuur stelt hiervoor jaarlijks € 100.000 ter beschikking. Dit is verwerkt onder de overige lasten. De scholen van Almere Speciaal kunnen via een projectaanvraag een beroep doen op deze extra middelen.

Continuïteit

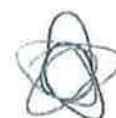
Gelet het voorgaande heeft het bestuur de verwachting haar activiteiten duurzaam te kunnen continueren en is de jaarrekening opgesteld op basis van de veronderstelling van continuïteit.

Risico's

Binnen de scholen is gestart met onderwijs-zorg-arrangementen die mede worden bekostigd door de jeugdzorgmiddelen van de gemeente. Met de gemeente en jeugdzorg zijn besprekingen gaande inzake de inhoudelijke opzet alsook de financiële borging van de arrangementen. Aangezien de inrichting van deze voorzieningen mede op verzoek van het samenwerkingsverband plaatsvindt, is deze mede risicodragend.

De Bongerd/Strengerd is met ingang van 2016 een overeenkomst aangegaan met de kliniek van Fornhese in Almere. De in- en uitstroom van deze leerlingen is ad hoc en weinig stuurbaar met als gevolg een te geringe bekostiging. Hierover is overleg gaande met Fornhese.

Ondanks bovengenoemde risico's en onzekerheden ziet het bestuur op basis van de beschikbare informatie voor 2016 en de sterke financiële positie van Almere Speciaal geen grote risico's voor de financiële exploitatie.

Jaarrekening

Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling

Algemeen

De jaarrekening is opgesteld in overeenstemming met de wettelijke bepalingen van Titel 9 Boek 2 BW en de stellige uitspraken van de Richtlijnen voor de jaarverslaggeving, die uitgegeven is door de Raad voor de Jaarverslaggeving. Deze bepalingen zijn van toepassing op grond van de Regeling Jaarverslaggeving Onderwijs (RJ 660).

Activa en passiva worden gewaardeerd tegen de verkrijgings- of vervaardigingsprijs. Indien geen specifieke waarderingsgrondslag is vermeld, vindt waardering plaats tegen de verkrijgingsprijs.

Verbonden partijen

Als verbonden partij worden aangemerkt alle rechtspersonen waarover overheersende zeggenschap, gezamenlijke zeggenschap of invloed van betekenis kan worden uitgeoefend.

Transacties van betekenis met verbonden partijen worden toegelicht voor zover deze niet onder normale marktvoorwaarden zijn aangegaan. Hiervan wordt toegelicht de aard en de omvang van de transactie en andere informatie die nodig is voor het verschaffen van het inzicht.

Toelichting op het kasstroomoverzicht

Het kasstroomoverzicht is opgesteld volgens de indirecte methode. De geldmiddelen in het kasstroomoverzicht bestaan uit de liquide middelen. Ontvangsten en uitgaven uit hoofde van interest zijn opgenomen onder de kasstroom uit operationele activiteiten.

Waardering

Materiele vaste activa

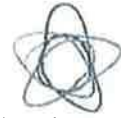
De materiële vaste activa worden, voor zover niet anders vermeld, gewaardeerd tegen vervaardigings- of verkrijgingsprijs onder aftrek van afschrijvingen en ontvangen investeringsbijdragen (netto-methode). Afschrijvingen vinden plaats volgens de lineaire methode op economische levensduur waarbij de afschrijving start in de maand van aanschaf. De afschrijving loopt door tot de restwaarde 0 is. Activering vindt plaats voor investeringen vanaf € 500 met een geschatte economische levensduur van meer dan 1 jaar.

Vorderingen

De vorderingen worden opgenomen tegen kostprijs (inclusief eventuele rente en kosten), voor zover noodzakelijk onder aftrek van een voorziening voor het risico van oninbaarheid.

Liquide middelen

Liquide middelen bestaan uit kas en banktegoeden. Liquide middelen worden gewaardeerd tegen de nominale waarde. De liquide middelen staan volledig ter vrije beschikking van de stichting.

Eigen vermogen

Het eigen vermogen bestaat uit de algemene reserve en bestemmingsreserves.

De bestemmingsreserve buitenonderhoud wordt gevormd door de toevoeging van de bekostiging voor het buitenonderhoud. De kosten voor het buitenonderhoud worden in mindering gebracht op de bestemmingsreserve.

Vorzieningen

Vorzieningen worden gevormd voor in rechte afdwingbare of feitelijke verplichtingen die op de balansdatum bestaan, waarbij het waarschijnlijk is dat een uitstroom van middelen noodzakelijk is en waarvan de omvang op betrouwbare wijze is te schatten.

De dotatie aan de voorziening jubilea geschiedt aan het eind van het jaar. De grondslag voor de hoogte van de voorziening betreft € 565,- per fte. De werkelijke jubilea-uitkeringen worden in de loop van het jaar rechtstreeks ten laste van de voorziening gebracht.

Kortlopende schulden

De kortlopende schulden hebben een verwachte looptijd van maximaal 1 jaar.

Resultaatbepaling

Algemeen

De baten en lasten worden toegerekend aan het boekjaar waarop ze betrekking hebben. Winsten worden slechts genomen voor zover zij op balansdatum zijn verwezenlijkt. Verliezen en risico's, die hun oorsprong vinden voor het einde van het verslagjaar, worden in acht genomen, indien zij voor het vaststellen van de jaarrekening bekend zijn geworden.

Rijksbijdragen OCW

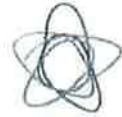
Onder de (rijks)bijdragen OCW worden de vergoedingen voor personele en exploitatiekosten opgenomen. De (rijks)bijdragen worden toegerekend aan het verslagjaar.

Personeelslasten

De medewerkers van de stichting nemen deel in een zogenaamde toegezegde pensioenregeling. De regeling wordt gefinancierd door afdrachten aan het bedrijfstakpensioenfonds. De stichting betaalt hiervoor premies, waarvan een deel door de werkgever wordt betaald en een deel door de werknemer.

De pensioenrechten worden jaarlijks geïndexeerd, indien en voor zover de dekkingsgraad van het pensioenfonds (het vermogen van het pensioenfonds gedeeld door haar financiële verplichtingen) dit toelaat. De stichting heeft geen verplichting tot het voldoen van aanvullende bijdragen in geval van een tekort bij het pensioenfonds, anders dan het effect van hogere toekomstige premies. De stichting heeft daarom alleen de verschuldigde premies tot en met het einde van het boekjaar in de jaarrekening verantwoord.

Naar de stand van ultimo december 2015 is de dekkingsgraad van het pensioenfonds 97,2 % (bron: website www.abp.nl). In 2016 dient het pensioenfonds een dekkingsgraad van tenminste 105% te hebben.

Het pensioenfonds voorziet geen noodzaak voor de aangesloten onderwijsinstellingen om extra stortingen te verrichten of om bijzondere premieverhogingen door te voeren anders dan die reeds in 2015 zijn doorgevoerd (bron: website www.abp.nl).

Inventaris en apparatuur

De gehanteerde afschrijvingstermijnen zijn:

- ICT:
  - Software 3 jaar
  - Hardware: 3-10 jaar
  - Overige: 5 jaar
- Meubilair 10-20 jaar
- OLP 8 jaar
- Inventaris 5-10 jaar
- Gebouwen en terreinen 20 jaar
- Vervoermiddelen 10 jaar

Groot onderhoud

De kosten voor groot onderhoud worden direct als last opgenomen in de winst- en verliesrekening.

Financieel resultaat

De rentebaten en –lasten betreffen de op de verslagperiode betrekking hebbende renteopbrengsten en -lasten.

Belastingen

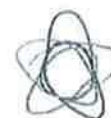
De Stichting is, als onderwijsinstelling, vrijgesteld van BTW. Tevens is de stichting vrijgesteld van de heffing van vennootschapsbelasting daar de stichting geen winstoogmerk heeft.

Balans (na resultaatverdeling)

	31-12-2015 EUR	31-12-2014 EUR
Activa		
Vaste activa		
1.2 Materiële vaste activa	278.343	261.250
Totaal vaste activa	278.343	261.250
Vlottende activa		
1.5 Vorderingen	605.120	534.415
1.7 Liquide middelen	1.090.804	1.234.766
Totaal vlottende activa	1.695.924	1.769.181
Totaal activa	1.974.267	2.030.431

	31-12-2015 EUR	31-12-2014 EUR
Passiva		
2.1 Eigen Vermogen	1.273.913	791.167
2.2 Voorzieningen	46.000	42.738
2.4 Kortlopende schulden	654.354	1.196.526
Totaal passiva	1.974.267	2.030.431

Staat van baten en lasten

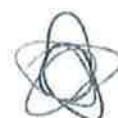
	2015 EUR	Begroot 2015 EUR	2014 EUR	
Baten				
3.1	Rijksbijdragen	6.225.733	5.598.600	5.533.348
3.2	Ov. Overheidsbijdragen en -subsidies	92.217	38.000	38.000
3.5	Overige baten	317.630	254.500	577.363
	Totaal baten	6.635.580	5.891.100	6.148.711
Lasten				
4.1	Personeelslasten	5.191.381	4.878.100	5.009.974
4.2	Afschrijvingen	59.460	72.700	60.390
4.3	Huisvestingslasten	513.955	490.500	528.506
4.4	Overige lasten	390.927	347.000	471.453
	Totaal lasten	6.155.723	5.788.300	6.070.323
	Saldo baten en lasten	479.857	102.800	78.388
5	Financiële baten en lasten	2.889	3.500	2.790
	Totaal resultaat	482.746	106.300	81.178

Kasstroomoverzicht

	2015 EUR	2014 EUR
Kasstroom uit operationele activiteiten		
Saldo baten en lasten	479.857	78.388
<i>Aanpassing voor:</i>		
Afschrijvingen	59.460	60.391
Mutaties voorzieningen	3.262	3.068
<i>Verandering in vlottende middelen</i>		
Vorderingen (-/-)	70.705	-84.160
Schulden	-542.172	256.374
Totaal kasstroom uit bedrijfsoperaties	-70.297	482.381
Ontvangen rente	2.889	2.790
Totaal kasstroom uit operationele activiteiten	-67.408	485.171
Kasstroom uit investeringsactiviteiten		
Investerings in materiële vaste activa (-/-)	76.554	60.919
Desinvestering in materiële vaste activa		
Totaal kasstroom uit investeringsactiviteiten	-76.554	-60.919
Mutatie liquide middelen	-143.962	424.252

Vorderingen

	31-12-2015 EUR	31-12-2014 EUR
1.5	Vorderingen	
1.5.1	Debiteuren	98.415
1.5.2	OCW	377.440
1.5.6	Overige overheden	56.000
1.5.7	Overige vorderingen	37.315
1.5.8	Overlopende activa	35.950
	Totaal vorderingen	605.120
	534.415	
	<i>Uitsplitsing</i>	
1.5.7.2	Vervangingsfonds	28.093
1.5.7.3	Overige	9.222
	Overige vorderingen	37.315
	130.870	
1.5.8.1	Vooruitbetaalde kosten	35.950
	Overlopende activa	35.950
	99.623	

De vordering op OCW (1.5.2) betreft het saldo van de vordering uit hoofde van het betaalritmeverschil van de personele lumpsum, de prestatiebox en de PAMB-gelden.

De vordering op overige overheden (1.5.6) betreft de vordering op de gemeente Almere voor de onderwijszorg-arrangementen welke gestart zijn in augustus 2015.

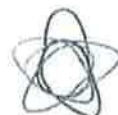
De post overlopende activa (1.5.8) bestaat uit vooruitbetaalde kosten in 2015.

Liquide middelen

	31-12-2015 EUR	31-12-2014 EUR
1.7	Liquide middelen	
1.7.1	Kasmiddelen	891
1.7.2	Tegoeden op bankrekeningen	1.089.913
	Totaal liquide middelen	1.090.804
	1.234.766	

De post Tegoeden op bank- en girorekeningen (1.7.2) bestaat uit de saldi van de volgende bankrekeningen:

- Rabo spaarrekening € 1.000.000
- Rabobank rekening van de stichting 14.73.52.606 € 72.672
- Schoolrekeningen € 17.241

Eigen Vermogen

	Stand 1-1-2015 EUR	Resultaat 2015 EUR	Overige mutaties EUR	Stand 31-12-2015 EUR
2.1 Eigen Vermogen				
2.1.1 Algemene reserve	739.707	279.746		1.019.453
Bestemde reserve 1 ^e inrichting	51.460			51.460
Bestemde reserve buitenonderhoud		203.000		203.000
Eigen Vermogen	791.167	482.746		1.273.913

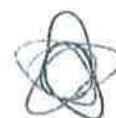
Het boekjaar 2015 sluit met een voordelig resultaat van € 482.746. Er zijn geen middelen besteed aan 1^e inrichting. De bestemde reserve 1^e inrichting blijft op niveau.

Het buitenonderhoud van de panden is met Ingang van 1-1-2015 overgedragen aan de scholen. Almere Speciaal heeft € 122.018 bijzondere bekostiging ontvangen voor het buitenonderhoud. Dit wordt toegevoegd aan de bestemde reserve onderhoud. Tevens wordt hier de verhoging van de materiële Instandhouding i.v.m. buitenonderhoud aan toegevoegd. Het overige resultaat is toegevoegd aan de Algemene reserve.

Voorzieningen

	Stand 1-1-2015 EUR	Dotaties EUR	Onttrek- kingen EUR	Stand 31-12-2015 EUR	Kort- lopend deel < 1 jaar	Lang- lopend deel > 1 jaar
2.2 Voorzieningen						
2.2.1 Personeelsvoorzieningen	42.738	8.580	5.318	46.000	1.619	44.381
Voorzieningen	42.738	8.580	5.318	46.000		

De personeelsvoorziening is een voorziening voor uitkeringen in het kader van jubilea. Waardering vindt plaats op basis van het aantal in dienst zijnde fte's tegen een normbedrag van € 565.

Kortlopende schulden

	31-12-2015 EUR	31-12-2014 EUR
2.4 Kortlopende schulden		
2.4.3 Crediteuren	109.506	293.002
2.4.7 Belastingen en premies sociale verzekeringen	247.286	200.306
2.4.8 Schulden ter zake van pensioenen	53.077	56.389
2.4.9 Overige kortlopende schulden	4.895	489.198
2.4.10 Overlopende passiva	239.590	157.631
Totaal kortlopende schulden	654.354	1.196.526
Uitsplitsing		
2.4.7.1 Loonheffing	217.996	170.075
2.4.7.3 Premies sociale verzekeringen	29.290	30.231
Belastingen en premies sociale verzekeringen	247.286	200.306
2.4.9.1 Netto lonen	6.006	6.821
2.4.9.3 Overige	-1.111	482.377
Overige kortlopende schulden	4.895	489.198
2.4.10.3 Vooruit ontvangen subsidies	0	10.962
2.4.10.5 Vakantiegeld	152.734	138.831
2.4.10.6 Accountants- en administratiekosten	6.232	3.063
2.4.10.8 Overige	80.624	4.775
Overlopende passiva	239.590	157.631

De post Overige onder Overlopende passiva (2.4.10.8) bestaat merendeels uit een vooruit ontvangen bedrag voor groeibekostiging (€ 64.542) en het betaalritme verschil voor de lerarenbeurzen (€ 15.306).

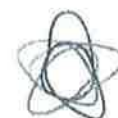
Verantwoording subsidies

Omschrijving	Toewijzing Kenmerk	Toewijzing Datum	Bedrag Toewijzing EUR	Ontvangen t/m verslagjaar EUR	Prestatie Afgerond Ja/nee
G1	Subsidies zonder verrekeningsclausule				
Lerarenbeurs	15/2/8252	21-9-2015	€ 26.238	€ 26.238	Nee

Omschrijving	Toewijzing Kenmerk	Toewijzing Datum	Bedrag Toewijzing EUR	Ontvangen t/m verslagjaar EUR	Totale Kosten EUR	Te verrekenen EUR
G2	Subsidies met verrekeningsclausule					
G2A	Aflopemd per ultimo verslagjaar					
Niet van toepassing						

Omschrijving	Toewijzing Kenmerk	Toewijzing Datum	Bedrag Toewijzing EUR	Saldo 1-1-2015 EUR	Ontvangen t/m verslagjaar EUR	Lasten in Verslagjaar EUR	Totale kosten 31-12-2015 EUR	Saldo nog te besteden 31-12-2015 EUR	
G2	Subsidies met verrekeningsclausule								
G2B	Doorlopend tot in een volgend verslagjaar								
Niet van toepassing									

Toelichting op de staat van baten en lasten

Rijksbijdragen

3.1	Rijksbijdragen		
3.1.1	Rijksbijdragen OCW/EL & I	6.179.352	5.480.945
3.1.2	Overige subsidies OCW	46.381	52.403
	Rijksbijdragen	6.225.733	5.533.348
	<i>Uitsplitsing</i>		
3.1.1.1	OCW	6.179.352	5.480.945
	Rijksbijdragen OCW/EL & I	6.179.352	5.480.945
3.1.2.2.1	Niet-geoormerkte subsidies	46.381	52.403
	Overige subsidies OCW	46.381	52.403

De rijksbijdrage OCW (3.1.1.1) betreft de reguliere personele en materiële exploitatievergoedingen gebaseerd op normbedragen en aantal ingeschreven leerlingen (€ 5.906.916), de bijdrage van SLA-PO in het kader van de groelregeling SO (€ 46.101), AWBZ-middelen (€ 88.000), extra middelen van SLA-PO i.v.m. extra instroom van leerlingen bij de Olivijn en de Bongerd per augustus 2015 (€ 111.667) en een bijdrage van SLA-VO voor het onderwijs-zorg-arrangement op de Aventurijn (€ 26.667).

Overige overheidsbijdragen en subsidies

3.2	Overige overheidsbijdragen en subsidies		
3.2.2	Ov. Overheidsbijdragen	92.917	38.000
	Ov. Overheidsbijdragen	92.917	38.000

De post overige overheidsbijdragen (3.2.2) betreft de bijdrage van de gemeente Almere voor de onderwijs-zorg-arrangementen welke gestart zijn in augustus 2015 (€ 56.000) en subsidie voor de combinatiefunctionaris en zwemonderwijs (€ 36.217).

Andere Baten

		2015	2014
		EUR	EUR
3.5	Overige baten		
3.5.1	Verhuur/medegebruik	116.591	90.102
3.5.2	Detachering personeel	77.346	80.412
3.5.5	Ouderbijdragen	13.096	14.000
3.5.6	Overige	110.597	392.849
	Overige baten	317.630	577.363

De post Verhuur/medegebruik (3.5.1) betreft grotendeels de doorbelaste huisvestingslasten in verband met het medegebruik van het gebouw aan de Marathonlaan 7 en het medegebruik van het zwembad.

De post Overige (3.5.6) bestaat voornamelijk uit een vergoeding voor time-out voorzieningen (€ 8.000) en gelden uit innovatieprojecten (€ 50.700).

Personeelslasten

	2015 EUR	2014 EUR
4.1 Personeelslasten		
4.1.1 Lonen en salarissen	4.749.467	4.408.888
4.1.2 Overige personeelslasten	682.107	771.490
4.1.3 Af: uitkeringen	240.193	170.404
Totaal personeelslasten	5.191.381	5.009.974
Uitsplitsing		
4.1.1.1 Bruto lonen en salarissen	3.852.325	3.551.727
4.1.1.2 Sociale lasten	481.770	413.738
4.1.1.3 Pensioenpremies	415.372	443.423
Lonen en salarissen	4.749.467	4.408.888
4.1.2.1 Dot. Pers. Voorzieningen	8.577	3.068
4.1.2.2 Personeel niet in loondienst	315.671	411.122
4.1.2.3 Overig	357.859	357.300
Overige personeelslasten	682.107	771.490

Per ultimo 2015 was de personeelsformatie 81,1 FTE en 112 medewerkers (2014: 78,1 FTE en 108 medewerkers).

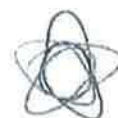
De post Personeel niet in loondienst (4.1.2.2) bestaat voornamelijk uit de inhuur van personeel via externen (€ 257.461) en de kosten voor sociaal maatschappelijk werk (€ 29.573).

De post Overige (4.1.2.3) bestaat merendeels uit bestuur- en stafkosten (€ 211.275), scholing (€ 100.966) en kosten voor arbo en arbozorg (€ 27.925).

Afschrijvingen

	2015 EUR	2014 EUR
4.2 Afschrijvingen		
4.2.2 Materiële vaste activa	59.460	60.390
Totaal afschrijvingen	59.460	60.390

Huisvestingslasten

	2015 EUR	2014 EUR
4.3 Huisvestingslasten		
4.3.1 Huur	71.603	75.076
4.3.3 Onderhoud	164.939	114.679
4.3.4 Energie en water	87.909	107.919
4.3.5 Schoonmaakkosten	135.055	145.947
4.3.6 Heffingen	6.004	6.025
4.3.7 Overige	48.445	78.860
Totaal huisvestingslasten	513.955	528.506

In de post Onderhoud (4.3.3) zijn extra kosten opgenomen voor achterstallig onderhoud.

De post Overige (4.3.7) bestaat merendeels uit kosten voor beveiliging (€ 17.261), kosten voor afvalverwijdering (€ 7.487) en overige huisvestingskosten (€ 20.747).

Overige lasten

	2015 EUR	2014 EUR
4.4 Overige lasten		
4.4.1 Administratie- en beheerslasten	238.884	342.239
4.4.2 Inventaris, apparatuur en leermiddelen	152.043	129.213
Totaal overige lasten	390.927	471.452
<i>Specificatie honorarium</i>		
4.4.1.1 Onderzoek jaarrekening	9.339	10.286
Accountantslasten	9.339	10.286

De post Administratie- en beheerslasten (4.4.1) bestaat merendeels uit kosten administratiekantoor (€ 46.797), advieskosten en juridische dienstverlening (€ 21.358), automatiseringskosten (€ 78.533), IMBU-gelden (€ 15.826) en bestuur- en stafkosten (€ 12.575).

Financieel

	2015 EUR	2014 EUR
5 Financiële baten en lasten		
5.1 Rentebaten	2.889	2.790
Totaal Fin. Baten en lasten	2.889	2.790

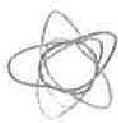
Verplichte toelichting

Model E: Verbonden partijen

Naam	Juridische vorm 2015	Statutaire zetel	Code activiteiten	Eigen Vermogen 31-12-2015 EUR	Resultaat 2015 EUR	Art. 2:403 BW i/n	Deelname %	Consolidatie i/n
Stichting leerlingzorg Almere – PO	Stichting	Almere	1	2.043.143	1.201.394	Nee	0%	Nee
Stichting leerlingzorg Almere – VO	Stichting	Almere	1	1.368.847	-365.024	Nee	0%	Nee
Stichting Taalcentrum Almere	Stichting	Almere	1	1.335.333	62.661	Nee	0%	Nee

Alle transacties met verbonden partijen zijn in het verslagjaar 2015 onder normale marktvoorwaarden aangegaan.

Vermelding

Naam	Voorz. j/n	Einde dienstverband	Omvang dienstverband in FTE	Beloning 2015 EUR	Belastbare onkostenvergoeding 2015 EUR	Voorziening beloning op termijn 2015 EUR	Uitkering ** beëindiging dienstverband 2015 EUR	Totale bezoldiging 2014 EUR	Motivering overschrijding norm en andere toelichtingen

Vermelding topfunctionarissen

topfunctionarissen (vermelding)

dienstbetrekking)

Naam	Voorz. j/n	Einde dienstverband	Omvang dienstverband in FTE	Beloning 2015 EUR	Belastbare onkostenvergoeding 2015 EUR	Voorziening beloning op termijn 2015 EUR	Uitkering ** beëindiging dienstverband 2015 EUR	Totale bezoldiging 2014 EUR	Motivering overschrijding norm en andere toelichtingen

Per identificatie

Vermelding toezichthouders (lid van het hoogste toezichthoudende orgaan)

Naam	Voortz. /n	Omvang dienstverband in FTE	Beloning 2015 EUR	Belastbare onkostenvergoeding 2015 EUR	Voorziening beloning op termijn 2015 EUR	Uitkering ** beëindiging dienstverband 2015 EUR	Totale bezoldiging 2014 EUR	Motivering overschrijding norm en andere toelichtingen
Dhr. M. Denters	Ja		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	Ontvangt een onkostenvergoeding van stg. Leerlingzorg Almere PO; een deel van de kosten wordt via interne verrekeningen doorbelast.
Mw. I. Verheggen	Nee		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
Dhr. M. Eijgenstein	Nee		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
Dhr. K. Oosterbaan	Nee		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
Mw. S. van Rijnbach	Nee		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	
Mw. T. Kruijer	Nee		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	

Vermelding niet topfunctionarissen (andere functionarissen van wie de bezoldiging c.q. de ontslagvergoeding de norm overschrijdt)

Naam	Voortz. /n	Omvang dienstverband in FTE	Beloning 2015 EUR	Belastbare onkostenvergoeding 2015 EUR	Voorziening beloning op termijn 2015 EUR	Uitkering ** beëindiging dienstverband 2015 EUR	Totale bezoldiging 2014 EUR	Motivering overschrijding norm en andere toelichtingen
Niet van toepassing								

Overige gegevens

Niet uit de balans blijkende verplichtingen

Intern overleg over de besteding van de duurzame inzetbaarheidsuren, conform art. 8A.3 cao PO heeft er toe geleid, dat geen uren voor ouderenverlof gespaard kunnen worden (art.8A.8 cao). Derhalve is geen voorziening voor duurzame inzetbaarheid gevormd.

Voorwaardelijke verplichtingen

Er zijn geen voorwaardelijke verplichtingen.

Meerjarige financiële verplichtingen

	2015	2014	2013
Van Rheenen: huur zwembad	62.857	251.428	620.857

De stichting is met de overige stichtingen van Passend Onderwijs Almere een meerjarige overeenkomst aangegaan voor gezamenlijke bestuurs- en directievoering.

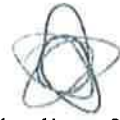
Met ingang van 2015 is het buitenonderhoud van de schoolgebouwen onder (financiële) verantwoordelijkheid van de stichting komen te vallen. Hiertoe is geen voorziening grootonderhoud gevormd. Wel zijn de middelen die door OCW beschikbaar zijn gesteld voor het buitenonderhoud toegevoegd aan de bestemde reserves.

Gebeurtenissen na balansdatum

Er hebben zich in de periode van het opmaken van de jaarrekening geen feiten voorgedaan die als "gebeurtenis na balansdatum" zijn te kwalificeren.

Voorstel bestemming resultaat 2015

De jaarrekening 2015 sluit met een voordelig saldo van € 482.746. Voorgesteld wordt van dit resultaat € 203.000 toe te voegen aan de bestemmingsreserve voor buitenonderhoud en het overig resultaat ad € 279.746 toe te voegen aan de Algemene reserve.

Stichting Almere Speciaal

Ondertekening

Dhr. R. Pet

Directeur/Bestuurder

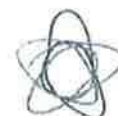
Almere, 10 juni 2016

Dhr. M. Denters

Voorzitter Raad van toezicht

Almere, 10 juni 2016

Stichting Almere Speciaal

Gegevens over de rechtspersoon

Naam	Stichting Almere Speciaal
Adres	Postbus 10130, 1301 AC Almere
Telefoon	036-7670200
Emailadres	info@passendonderwijs-almere.nl
Internet	www.passendonderwijs-almere.nl
Bestuursnummer	41880
Brinnummer	30EF
Contactpersoon	Dhr. A. van Tok

8 juni 2016

Jaarrekening 2015

Stichting Almere Speciaal

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

8 juni 2016

Jaarrekening 2015

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Aan: de raad van toezicht van Stichting Almere Speciaal

Verklaring betreffende de jaarrekening

Wij hebben de jaarrekening 2015 van Stichting Almere Speciaal te Almere gecontroleerd. Deze jaarrekening bestaat uit de balans per 31 december 2015 en de staat van baten en lasten over 2015 met de toelichting, waarin zijn opgenomen een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

Verantwoordelijkheid van het bestuur

Het bestuur van de stichting is verantwoordelijk voor het opmaken van de jaarrekening die het vermogen en resultaat getrouw dient weer te geven, alsmede voor het opstellen van het jaarverslag, beide in overeenstemming met de Regeling jaarverslaggeving onderwijs. Het bestuur is tevens verantwoordelijk voor de financiële rechtmatigheid van de in de jaarrekening verantwoorde baten, lasten en balansmutaties. Dit houdt in dat deze bedragen in overeenstemming dienen te zijn met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen. Het bestuur is voorts verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing als het noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening en de naleving van die relevante wet- en regelgeving mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fraude of fouten.

Verantwoordelijkheid van de accountant

Onze verantwoordelijkheid is het geven van een oordeel over de jaarrekening op basis van onze controle, als bedoeld in artikel 2 van de Regeling jaarverslaggeving onderwijs. Wij hebben onze controle verricht in overeenstemming met Nederlands recht, waaronder de Nederlandse controlestandaarden en het Onderwijsaccountantsprotocol OCW/EZ 2015. Dit vereist dat wij voldoen aan voor ons geldende ethische voorschriften en dat wij onze controle zodanig plannen en uitvoeren dat een redelijke mate van zekerheid wordt verkregen dat de jaarrekening geen afwijkingen van materieel belang bevat.

Een controle omvat het uitvoeren van werkzaamheden ter verkrijging van controle-informatie over de bedragen en de toelichtingen in de jaarrekening. De geselecteerde werkzaamheden zijn afhankelijk van de door de accountant toegepaste oordeelsvorming, met inbegrip van het inschatten van de risico's dat de jaarrekening een afwijking van materieel belang bevat als gevolg van fraude of fouten.

Bij het maken van deze risico-inschattingen neemt de accountant de interne beheersing in aanmerking die relevant is voor het opmaken van de jaarrekening en voor het getrouwe beeld daarvan alsmede in het kader van de financiële rechtmatigheid voor de naleving van die relevante wet- en regelgeving, gericht op het opzetten van controlewerkzaamheden die passend zijn in de omstandigheden. Deze risico-inschattingen hebben echter niet tot doel een oordeel tot uitdrukking te brengen over de effectiviteit van de interne beheersing van de stichting. Een controle omvat tevens het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving en de gebruikte financiële rechtmatigheidscriteria en van de redelijkheid van de door het bestuur van de stichting gemaakte schattingen, alsmede een evaluatie van het algehele beeld van de jaarrekening.

Wij zijn van mening dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is om een onderbouwing voor ons oordeel te bieden.

Oordeel betreffende de jaarrekening

Naar ons oordeel geeft de jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van Stichting Almere Speciaal per 31 december 2015 en van het resultaat over 2015 in overeenstemming met de Regeling jaarverslaggeving onderwijs.

Voorts zijn wij van oordeel dat de in deze jaarrekening verantwoorde baten, lasten en balansmutaties over 2015 in alle van materieel belang zijnde aspecten voldoen aan de eisen van financiële rechtmatigheid. Dit houdt in dat de bedragen in overeenstemming zijn met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, zoals vermeld in paragraaf 2.3.1 Referentiekader van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW/EZ 2015.

Verklaring betreffende overige bij of krachtens de wet gestelde eisen

Ingevolge artikel 2:393 lid 5 onder e en f van Boek 2 van het Burgerlijk Wetboek vermelden wij dat ons geen tekortkomingen zijn gebleken naar aanleiding van het onderzoek of het jaarverslag, voor zover wij dat kunnen beoordelen, overeenkomstig de Regeling jaarverslaggeving onderwijs en paragraaf 2.2.3 Jaarverslag van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW/EZ 2015 is opgesteld, en of de in artikel 2:392 lid 1 onder b tot en met h van Boek 2 van het Burgerlijk Wetboek vereiste gegevens zijn toegevoegd. Tevens vermelden wij dat het jaarverslag, voor zover wij dat kunnen beoordelen, verenigbaar is met de jaarrekening zoals vereist in artikel 2:391 lid 4 van Boek 2 van het Burgerlijk Wetboek.

Utrecht, 20 juni 2016

Ernst & Young Accountants LLP

w.g. M.A. Brandhorst MSc RA